

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Заместник-министър на земеделието и храните

ДО
МИНИСТЪРА НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА

ДОКЛАД

ОТ ДОЦ. ГЕОРГИ КОСТОВ – ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

Относно: Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 21 от 2007 г. за търговия на посевен материал от зърнени култури на пазара на Европейския съюз

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,

На основание чл. 16, ал. 1 от Правилата за изготвяне и съгласуване на проекти на актове в системата на Министерството на земеделието и храните, внасям за одобряване проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 21 от 2007 г. за търговия на посевен материал от зърнени култури на пазара на Европейския съюз.

С действащата Наредба № 21 от 2007 г. за търговия на посевен материал от зърнени култури на пазара на Европейския съюз се уреждат: категориите семена от зърнени култури, които се предлагат на пазара на ЕС; контролът на семената от официалните органи с цел сертификация; дейностите под контрола на официалните органи - полска инспекция, извършвана от инспекторите по чл. 6 от Закона за посевния и посадъчния материал (ЗППМ) и лабораторни анализи за посевни качества, извършвани в лаборатории по чл. 7 ЗППМ; условията, при които семената се предлагат на пазара; изискванията, на които трябва да отговарят семената при сертификация - полска инспекция (включително изисквания за пространствена изолация) и лабораторни анализи за посевни качества, големината (масата) на партидите и размерът (масата) на пробите семена от съответния вид, опаковане и етикетирание, проверка кълняемостта на семената; условията и редът за одобряване на смеси, проверка на кълняемостта на смеските; малките опаковки; условията и редът за последващ контрол; броят на партидите, които подлежат на последващ контрол; търговията с неокончателно

сертифицирани семена; вносът на семена от трети страни; търговията със семена, произведени при специфични условия; семена със специфично предназначение; контролът на предлаганите на пазара семена.

Действащата Наредба № 21 въвежда Директива на Съвета 66/402/ЕИО от 14 юни 1966 г. за търговия на семена от зърнени култури; Директива на Комисията 2006/47/ЕО от 23 май 2006 г. за поставяне на специални условия относно наличието на *Avena fatua* в семена от зърнени култури; Директива на Комисията 2008/62/ЕО от 20 юни 2008 г., уреждаща някои дерогации за признаване на земеделски местни видове и сортове, които са естествено адаптирани към местните и регионалните условия и са застрашени от генетична ерозия, и търговията със семена и семена от картофи на тези местни видове и сортове, чл. 10 до чл. 20; Член 2 от Директива 2009/74/ЕО на Комисията от 26 юни 2009 г. за изменение на директиви 66/401/ЕИО, 66/402/ЕИО, 2002/55/ЕО и 2002/57/ЕО на Съвета по отношение на ботаническите наименования на растенията, научните наименования на други организми, както и за изменение на някои приложения към директиви 66/401/ЕИО и 66/402/ЕИО; Директива за изпълнение 2012/1/ЕС на Комисията от 6 януари 2012 г. за изменение на приложение I към Директива 66/402/ЕИО на Съвета по отношение на условията, на които трябва да отговаря зърнената култура *Oryza sativa*; Директива за изпълнение 2012/37/ЕС на Комисията от 22 ноември 2012 г. за изменение на някои приложения към директиви 66/401/ЕИО и 66/402/ЕИО на Съвета по отношение на условията, на които трябва да отговарят семената от *Galega orientalis* Lam., максималното тегло на партидите семена от някои видове фуражни растения и големината на пробите от *Sorghum* spp.

През 2015 година е приета Директива за изпълнение 2015/1599 на Комисията от 29 октомври 2015 година за изменение на приложения I и II към директива 66/402/ЕИО на съвета относно търговията със семена от зърнени култури. За въвеждането на тази директива е изготвен проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 21 от 2007 г. за търговия на посевен материал от зърнени култури на пазара на Европейския съюз. С изменението на наредбата ще се изпълни и мярка № 46 от Плана за действие за 2016 година.

Няма да е необходим финансов ресурс за прилагането на проекта на наредба.

Проектът съдържа разпоредби, транспониращи актове на Европейския съюз, поради което са приложени таблици на съответствието с правото на Европейския съюз.

Проектът на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 21 от 2007 г. за търговия на посевен материал от зърнени култури на пазара на Европейския съюз е съгласуван в съответствие с разпоредбите на чл. 16 от Правилата за изготвяне и съгласуване на проекти на актове в системата на Министерството на земеделието и храните. Направените целесъобразни бележки и предложения са отразени.

При изготвянето на проекта са спазени изискванията на чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове.

Съгласно чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове, проектът на наредба и докладът до министъра на земеделието и храните са публикувани на интернет страницата на Министерството на земеделието и храните.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 29, ал. 6, т. 5 от Закона за посевния и посадъчния материал, предлагам да одобрите предложението проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 21 от 2007 г. за търговия на посевен материал от зърнени култури на пазара на Европейския съюз.

С уважение,

доц. Георги Костов
Заместник-министър

ПРОТОКОЛ ОТ ЗАСЕДАНИЕ НА РАБОТНА ГРУПА

На 13 април 2016 г. в сградата на Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (ИАСАС), от 11.30 часа се проведе заседание на работна група за обсъждане проект за изменение и допълнение на Наредба № 21 от 2007 г. за търговия на посевен материал от зърнени култури на пазара на Европейския съюз, с която се въвежда приетата през 2015 година Директива 2015/1599 на комисията от 29 октомври 2015 година за изменение на приложения I и II към директива 66/402/ЕИО на съвета относно търговията със семена от зърнени култури.

На заседанието бяха поканени представители от Селскостопанска академия, Институт по земеделие, гр. Карнобат, Добруджански земеделски институт, гр. Генерал Тошево, Институт по растителни генетични ресурси, гр. Садово, Съюз на оризопроизводителите в България, фирма „Райс Енд Фууд“, Агродимекс ООД, Лесотехнически университет, на които предварително беше изпратен проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 21 от 2008 г.

На заседанието присъстваха:

Г-н Валери Илиев главен директор на Главна дирекция „Сортоизпитване, апробация и семеконтрол“, ИАСАС

Г-жа Светла Босолова, заместник-главен директор на Главна дирекция „Сортоизпитване, апробация и семеконтрол“, ИАСАС

Г-жа Павла Николова, началник на отдел „Регистри и каталози“, ИАСАС

Г-жа Красимира Иванова, началник на отдел „СРХСБСК“, ИАСАС

Г-жа Красимира Рангелова, главен експерт в отдел „Регистри и каталози“, ИАСАС

Г-жа Даниела Богоева-Гюргакова, старши експерт в отдел „Регистри и каталози“, ИАСАС

Г-жа Мая Илиева, младши експерт в дирекция „Административно и финансово обслужване“

Г-жа Славка Лукипудис, Лесотехнически университет

Г-н Иван Мушев, фирма „Райс Енд Фууд“

Г-н Антон Джоглев, Съюз на оризопроизводителите в България

От страна на Института по земеделие, гр. Карнобат не беше изпратен представител, но се получи становище по електронна поща, в което уведомяват, че приемат представения проект на наредба.

Г-н Валери Илиев откри заседанието като приветства участниците и накратко разясни целта на срещата. Той обърна внимание, че с проекта на Наредба № 21 от 2007 г. се въвеждат изискванията на Директива 2015/1599 на Комисията. Запозна присъстващите с изпратеното становище от Института по земеделие, гр. Карнобат.

Г-жа Светла Босолова напомни, че срещата на работната група е организирана в изпълнение на Заповед № РД 09-910/09.12.2015 г. на министъра на земеделието и храните, съгласно която проектите на наредби, издавани от министъра на земеделието и храните, се съпътстват от протокол от проведена среща между представители на Министерството на земеделието и храните и заинтересованите физически и юридически лица или техни упълномощени представители.

Г-н Валери Илиев даде думата на г-жа Гюргакова, да запознае присъстващите с изготвения проект на Наредба № 21 от 2008 г.

Г-жа Даниела Богоева-Гюргакова започна с представянето на проекта на наредба за изменение и допълнение на Наредба № 21. Тя обясни, че промените се налагат с оглед въвеждането на изискванията на Директива 2015/1599. Направи паралел между текстовете на директивата и текстовете на наредбата и обясни, че текстовете на директивата не са въведени последователно, а са вмъкнати на съответните места в наредбата, следвайки логическата последователност на националния нормативен акт. Обърна внимание на факта, че са направени някои технически промени по отношение на терминологията, тъй като в официалния български превод на директивата терминологията не съответства на приетата и използвана в страната такава.

Г-жа Светла Босолова подчерта, че преводите на директивите се правят машинно и това води до много неточности при превода на специфичните термини и се налага адаптирането им към общоприетите понятия. По тази причина термините от директивата като „примеси“, „плодовитост“ и „самостоятелен хибрид“ в проекта на наредбата са записани съответно като „отклонения“, „фертилност“ и „прост хибрид“.

Г-жа Славка Лукипудис се съгласи с използваните в проекта на наредбата понятия „отклонения“, „фертилност“ и „прост хибрид“.

Г-жа Даниела Богоева-Гюргакова продължи с представянето на проекта на наредбата, като обърна внимание, че в Приложение № 3 е добавено изискване за сортова чистота на хибриди на ечемик (*Hordeum vulgare*), получени чрез цитоплазмена мъжка стерилност (ЦМС), като процентът сортова чистота за тази култура е 85%.

Г-жа Светла Босолова обясни, че държави като Испания, Италия, Франция са заинтересувани от намаляването на изискуемия процент сортова чистота от 90% на 85% заради глобалното затопляне.

Г-жа Славка Лукипудис се съгласи с г-жа Босолова, като обясни, че при високи температури се затруднява опрашването, особено ако е съпроводено и с недостатъчна въздушна влага и изоставане в растежа и съответно сортовата чистота не би могла да достигне 90 %.

Г-жа Павла Николова, подкрепи г-жа Лукипудис и допълни, че в световен мащаб се отглеждат предимно хибридни сортове.

Г-жа Славка Лукипудис обясни, че в Република България хибридните сортове заемат около 90% от всички отглеждани сортове, от всички култури. Селекцията сега е насочена към създаване на хибридни сортове. В последните години селекционерите кръстосват стари (наложили се в практиката, адаптирани към конкретни условия на средата) сортове със съвременни сортове.

Г-жа Красимира Рангелова посочи, че хибридите от ечемик са нови за страната ни като култура и че е много важно да се спазват изискванията по отношение на сортовата чистота и показателите, които следва да се съблюдават при извършване на полска инспекция.

Предложеният проект за изменение и допълнение на Наредба № 21 от 2007 г. за търговия на посевен материал от зърнени култури на пазара на Европейския съюз беше приет единодушно.

Г-н Валери Илиев закри срещата като благодари на участниците в работната група.

НАРЕДБА
ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 21 ОТ 2007 Г. ЗА ТЪРГОВИЯ НА
ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ ЗЪРНЕНИ КУЛТУРИ НА ПАЗАРА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ
СЪЮЗ

(обн., ДВ, бр. 1 от 2008 г., изм., бр. 49 от 2009 г., бр. 38 от 2010 г., бр. 40 от 2012 г.,
и бр. 74 от 2013 г.)

§ 1. В Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 3 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 2.3 се изменя:

„2.3. Пространствена изолация в участъците за производство на сертифицирани семена от хибриди на *Avena nuda*, *Avena sativa*, *Avena strigosa*, *Oryza sativa*, *Triticum aestivum*, *Triticum durum*, *Triticum spelta*, самоопрашващи се *xTriticosecale* и от хибриди на *Hordeum vulgare*, получени чрез метод, различен от цитоплазмена мъжка стерилност (ЦМС).“

2. Създава се т. 2.4:

„2.4. Пространствена изолация по отношение на разстоянията от съседни източници на цветен прашец, които могат да доведат до нежелано чуждо опрашване в участъците за производство на базови и сертифицирани семена от хибриди на *Hordeum vulgare*, получени чрез метода на ЦМС:

- за производство на базови семена – 100 m
- за производство на сертифицирани семена - 50 m

3. Създава се т. 6.1:

„6.1. Посевите за производство на базови и сертифицирани семена от хибриди на *Hordeum vulgare*, получени чрез метода на ЦМС:

а) трябва да притежават достатъчна сортова автентичност и чистота по отношение на признаците на родителските компоненти като:

аа) Процентът растения, които очевидно не принадлежат към родителския компонент, не трябва да надхвърля:

— при производство на базови семена — 0,1 % за мъжко-фертилната линия В (поддържаща стерилността) и мъжката фертилна линия R (възстановител на фертилността) и 0,2 % за женския родителски компонент на ЦМС;

— при производство на сертифицирани семена — 0,3 % за мъжката фертилна линия R (възстановител на фертилността) и за женския родителски компонент на ЦМС и 0,5 %, ако женският родителски компонент е прост хибрид.

аб) Процентът мъжка стерилност на женския родителски компонент трябва да бъде най-малко: 99,7 % при производство на базови семена; 99,5 % при производство на сертифицирани семена;

ав) Спазването на изискванията от подточки аа) и аб) се установява при официален последващ контрол.

б) Сертифицирани семена може да се получават чрез смесено отглеждане на женски мъжко-стерилен родителски компонент с мъжки родителски компонент, възстановител на фертилността.“

§ 2. В Приложение № 3 към чл. 4, ал. 1, т. 3 се правят следните изменения:

1. Точка 1.3 се изменя:

„1.3. Семената (категория "сертифицирани") от хибриди на голозърнест овес (*Avena nuda*), обикновен овес (*Avena sativa*), пясъчен овес (*Avena strigosa*), ечемик (*Hordeum vulgare*), ориз (*Oryza sativa*), обикновена пшеница (*Triticum aestivum*), твърда пшеница (*Triticum durum*), пшеница спелта (*Triticum spelta*) и самоопрашващо се тритикале (*xTriticosecale*) трябва да отговарят на следните изисквания:

Хибриди на	Сортова чистота в %, не по-малко от:
голозърнест овес, обикновен овес, пясъчен овес, ечемик, ориз, обикновена пшеница, твърда пшеница, пшеница спелта и самоопрашващо се тритикале	90%
<i>Hordeum vulgare</i> , получен чрез ЦМС	85%

Забележка: Отклоненията от мъжката фертилна линия R (възстановител на фертилността) не трябва да надвишават 2 %. Минималната сортова чистота се установява при официален последващ контрол на взетите проби.

2. Точка 1.5 се изменя:

„1.5. При сертифициране на семена от хибриди на ръж (*Secale cereale*) и на получени чрез ЦМС хибриди на ечемик (*Hordeum vulgare*) като "сертифицирани семена" се прилагат следните условия:

Култура	Условия
- Ръж - хибриди (семена на хибрида в хибридния участък) - Ечемик – хибриди, получени чрез ЦМС	1. да бъдат взети предвид резултатите от официалния последващ контрол (грунтов контрол) на базовите семена, компоненти на хибрида; 2. грунтовият контрол (чрез полски парцелни изпитвания) да се извършва на официално взети проби от базови семена; 3. грунтовият контрол да се провежда и отчита по време на вегетацията на семепроизводствения посев, заявен за сертификация на хибридни семена; 4. резултатите от грунтовия контрол трябва да показват съответствие на базовите семена от съответния компонент с изискванията за автентичност и чистота по отношение на неговите признаци, включително и стерилността.

§ 3. Параграф 5 от Допълнителните разпоредби се изменя:

„§ 5. С тази наредба се въвежда Директива на Съвета 66/402/ЕИО от 14 юни 1966 г. за търговия на семена от зърнени култури (ОВ, L 125 от 11. 06. 1966 г.); Директива на Комисията 2006/47/ЕО от 23 май 2006 г. за поставяне на специални условия относно наличието на *Avena fatua* в семена от зърнени култури (ОВ, L 136 от 24. 05. 2006 г.); Директива на Комисията 2008/62/ЕО от 20 юни 2008 г., уреждаща някои дерогации за признаване на земеделски местни видове и сортове, които са естествено адаптирани към местните и регионалните условия и са застрашени от генетична ерозия, и търговията със семена и семена от картофи на тези местни видове и сортове (ОВ, L 162 от 21.6.2008г), чл. 10 до чл. 20; Член 2 от Директива 2009/74/ЕО на Комисията от 26 юни 2009 г. за изменение на директиви 66/401/ЕИО, 66/402/ЕИО, 2002/55/ЕО и 2002/57/ЕО на Съвета по отношение на ботаническите наименования на растенията, научните наименования на други организми, както и за изменение на някои приложения към директиви 66/401/ЕИО и 66/402/ЕИО (ОВ, L 166 от 27.06.2009 г.); Директива за изпълнение 2012/1/ЕС на Комисията от 6 януари 2012 г. за изменение на приложение I към Директива 66/402/ЕИО на Съвета по отношение на условията, на които трябва да отговаря зърнената култура *Oryza sativa* (ОВ L 4 от 07.01.2012г); Директива за изпълнение 2012/37/ЕС на Комисията от 22 ноември 2012 г. за изменение на някои приложения към директиви 66/401/ЕИО и 66/402/ЕИО на Съвета по отношение на условията, на които трябва да отговарят семената от *Galega orientalis* Lam., максималното тегло на партидите семена от някои видове фуражни растения и големината на пробите от *Sorghum* spp. (ОВ L 325 от 23.11.2012г.); Директива за изпълнение 2015/1955 на Комисията от 29 октомври 2015 г. за изменение на приложения I и II към директива 66/402/ЕИО на съвета относно търговията със семена от зърнени култури (ОВ, L 284 от 30. 10. 2015 г.).“

Заключителна разпоредба

§ 4. Наредбата влиза в сила от 1 юли 2016 г.

ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА

Министър на земеделието и храните

/